

da d'aixecar sobre les hecatombes i les runes, la reparació humana d'un ordre novell, dominador de les exaltacions de l'egoisme, constructor i protector de l'esdevenidor. Heu's aquí l'obra de síntesi magnífica, que sol·licita les intel·ligències actives. I vosaltres sobretot, intel·lectuals, heu de consagrar-vos a aquesta obra positiva, en mig dels pobles víctimes de velleïtats desordenades i miratges de pugilat, o peresosament abandonats al goig.

Demanem, però, la dictadura dels intel·lectuals?—Nosaltres rebutgem qualsevol dictadura: així la d'un Cèsar com la d'una «classe».

No demanem pas que un hom, o un agrupament d'homes, obtingui el privilegi de col·locar-se en el lloc que la seva ambició cobeja: demanem que cadascú ocupi en la societat el lloc que li correspon justament. I el lloc que pertoca a l'intel·lectual, és aquell en què exercirà millor la seva funció social. Perquè en té una.

Quina?

Contemplem avui una disbauxa sense frè, un malgastament de les primeres matèries i àdhuc de les intel·ligències, una confusió de dolors: el desordre.

I diem a la intel·ligència: «Tu coneixes la valor dels plans i l'ordre de les valors. Tu coneixes l'art de la sintaxi i de la composició.. Has de tornar obra vivent una sintaxi i una composició socials. Realitza aquesta obra.»

Ens planyem, en les nostres escoles,—primàries, secundàries superiors, industrials o comercials—d'una logomàquia estèril i d'una mescladissa de teories que embaracen els esperits i descuiden el caràcter.

I diem al intel·lectual: «Tu observes la vida. Tu la penetres. Del teu lloc estant, vas coneixent les relacions de l'home i la vida. Fes-nos homes ben condicionats per a la vida, rics de musculatura i de caràcter. Ensenya els drets, però també els deures, per a la laboriosa emulació d'una comunitat de llibertats. Així, prepararàs la organització de la veritable República: aquella en què el govern dels partits serà substituït pel govern de la nació. Realitza aquesta obra.»

Patim una pertorbació, que a tots perjudica, causada per la incoherència de les aspiracions i l'antagonisme apassionat de les forces cercadores d'una llei d'estabilització.

I diem a l'intel·lectual: «Tu has estudiat les lleis del passat. Tu saps les errors que contenien. Tu has dut la teva investigació enllà del mo-